

Prathibha – 2019

शब्दाः धातवः च (Seniors)

धातवः

गण्

गण् धातोः लट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>गणयति</u>	<u>गणयतः</u>	<u>गणयन्ति</u>
<u>गणयसि</u>	<u>गणयथः</u>	<u>गणयथ</u>
<u>गणयामि</u>	<u>गणयावः</u>	<u>गणयामः</u>

गण् धातोः लड् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>अगणयतु</u>	<u>अगणयताम्</u>	<u>अगणयन्</u>
<u>अगणयः</u>	<u>अगणयतम्</u>	<u>अगणयत</u>
<u>अगणयम्</u>	<u>अगणयाव</u>	<u>अगणयाम</u>

गण् धातोः लट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>गणयिष्यति</u>	<u>गणयिष्यतः</u>	<u>गणयिष्यन्ति</u>
<u>गणयिष्यसि</u>	<u>गणयिष्यथः</u>	<u>गणयिष्यथ</u>
<u>गणयिष्यामि</u>	<u>गणयिष्यावः</u>	<u>गणयिष्यामः</u>

गण् धातोः लोट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>गणयतु</u> / <u>गणयतात्</u>	<u>गणयताम्</u>	<u>गणयन्तु</u>
<u>गणय</u> / <u>गणयतात्</u>	<u>गणयतम्</u>	<u>गणयत</u>
<u>गणयानि</u>	<u>गणयाव</u>	<u>गणयाम</u>

गण् धातोः लिट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>गणयामास</u> /	<u>गणयामासतुः</u> /	<u>गणयामासुः</u> /
<u>गणयाम्बभूव</u> /	<u>गणयाम्बभूवतुः</u> /	<u>गणयाम्बभूवः</u> /
<u>गणयाञ्चकार</u>	<u>गणयाञ्चक्तुः</u>	<u>गणयाञ्चक्रुः</u>
<u>गणयामासिथ</u> /	<u>गणयामासथुः</u> /	<u>गणयामास</u> /

<u>गणयाञ्चकर्थ</u> / <u>गणयाम्बभूविथ</u>	<u>गणयाम्बभूवथुः</u> / <u>गणयाञ्चक्रथुः</u>	<u>गणयाम्बभूव</u> / <u>गणयाञ्चक्र</u>
<u>गणयामास</u> / <u>गणयाञ्चकर</u> / <u>गणयाम्बभूव</u> / <u>गणयाञ्चकार</u>	<u>गणयामासिव</u> / <u>गणयाञ्चक्रुव</u> / <u>गणयाम्बभूविव</u>	<u>गणयामासिम</u> / <u>गणयाञ्चक्रुम</u> / <u>गणयाम्बभूविम</u>

गण् धातोः लट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>गणयते</u>	<u>गणयेते</u>	<u>गणयन्ते</u>
<u>गणयसे</u>	<u>गणयेथे</u>	<u>गणयध्वे</u>
<u>गणये</u>	<u>गणयावहे</u>	<u>गणयामहे</u>

गण् धातोः लङ् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>अगणयत</u>	<u>अगणयेताम्</u>	<u>अगणयन्त</u>
<u>अगणयथा:</u>	<u>अगणयेथाम्</u>	<u>अगणयध्वम्</u>

<u>अगणये</u>	<u>अगणयावहि</u>	<u>अगणयामहि</u>
--------------	-----------------	-----------------

गण् धातोः लृट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>गणयिष्यते</u>	<u>गणयिष्येते</u>	<u>गणयिष्यन्ते</u>
<u>गणयिष्यसे</u>	<u>गणयिष्येथे</u>	<u>गणयिष्यध्वे</u>
<u>गणयिष्ये</u>	<u>गणयिष्यावहे</u>	<u>गणयिष्यामहे</u>

गण् धातोः लोट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>गणयताम्</u>	<u>गणयेताम्</u>	<u>गणयन्ताम्</u>
<u>गणयस्व</u>	<u>गणयेथाम्</u>	<u>गणयध्वम्</u>
<u>गणयै</u>	<u>गणयावहै</u>	<u>गणयामहै</u>

गण् धातोः लिट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>गणयामास</u> /	<u>गणयामासतुः</u> /	<u>गणयामासुः</u> /
<u>गणयाम्बभूव</u> /	<u>गणयाम्बभूवतुः</u> /	<u>गणयाम्बभूवुः</u> /
<u>गणयाम्बके</u>	<u>गणयाम्बकाते</u>	<u>गणयाम्बक्रिरे</u>

<u>गणयामासि॒थ</u> /	<u>गणयामा॒सथुः</u> /	<u>गणयामा॒स</u> /
<u>गणयाञ्चकृषे</u> /	<u>गणयाञ्चभूवथुः</u> /	<u>गणयाञ्चभूव</u> /
<u>गणयाञ्चभूविथ</u>	<u>गणयाञ्चक्राथे</u>	<u>गणयाञ्चकृद्धे</u>
<u>गणयामा॒स</u> /	<u>गणयामा॒सि॒व</u> /	<u>गणयामा॒सि॒म</u> /
<u>गणयाञ्चभूव</u> /	<u>गणयाञ्चभूवि॒व</u> /	<u>गणयाञ्चभूवि॒म</u> /
<u>गणयाञ्चके</u>	<u>गणयाञ्चकृवहे</u>	<u>गणयाञ्चकृमहे</u>

पृच्छ

प्रछ धातोः लट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>पृच्छति</u>	<u>पृच्छतः</u>	<u>पृच्छन्ति</u>
<u>पृच्छसि</u>	<u>पृच्छथः</u>	<u>पृच्छथ</u>
<u>पृच्छामि</u>	<u>पृच्छावः</u>	<u>पृच्छामः</u>

प्रछ धातोः लड् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>अपृच्छत</u>	<u>अपृच्छताम्</u>	<u>अपृच्छन्</u>
<u>अपृच्छः</u>	<u>अपृच्छतम्</u>	<u>अपृच्छत्</u>
<u>अपृच्छम्</u>	<u>अपृच्छाव</u>	<u>अपृच्छाम्</u>

प्रछ धातोः लृट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>प्रक्ष्यति</u>	<u>प्रक्ष्यतः</u>	<u>प्रक्ष्यन्ति</u>
<u>प्रक्ष्यसि</u>	<u>प्रक्ष्यथः</u>	<u>प्रक्ष्यथ</u>
<u>प्रक्ष्यामि</u>	<u>प्रक्ष्यावः</u>	<u>प्रक्ष्यामः</u>

प्रछ धातोः लोट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>पृच्छतु</u> / <u>पृच्छतात्</u>	<u>पृच्छताम्</u>	<u>पृच्छन्तु</u>
<u>पृच्छ</u> / <u>पृच्छतात्</u>	<u>पृच्छतम्</u>	<u>पृच्छत्</u>
<u>पृच्छानि</u>	<u>पृच्छाव</u>	<u>पृच्छाम्</u>

प्रछ धातोः लिट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>पप्रच्छ</u>	<u>पप्रच्छतुः</u>	<u>पप्रच्छुः</u>
----------------	-------------------	------------------

<u>प्रच्छिथ</u>	<u>प्रच्छथुः</u>	<u>प्रच्छ</u>
<u>प्रच्छ</u>	<u>प्रच्छिव</u>	<u>प्रच्छिम</u>

नी

नी धातोः लट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>नयति</u>	<u>नयतः</u>	<u>नयन्ति</u>
<u>नयसि</u>	<u>नयथः</u>	<u>नयथ</u>
<u>नयामि</u>	<u>नयावः</u>	<u>नयामः</u>

नी धातोः लड् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>अनयत</u>	<u>अनयताम्</u>	<u>अनयन्</u>
<u>अनयः</u>	<u>अनयतम्</u>	<u>अनयत</u>
<u>अनयम्</u>	<u>अनयाव</u>	<u>अनयाम्</u>

नी धातोः लृट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>नेष्यति</u>	<u>नेष्यतः</u>	<u>नेष्यन्ति</u>
----------------	----------------	------------------

<u>नेष्यासि</u>	<u>नेष्यथः</u>	<u>नेष्यथ</u>
<u>नेष्यामि</u>	<u>नेष्यावः</u>	<u>नेष्यामः</u>

नी धातोः लोट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>नयतु</u> / <u>नयतात्</u>	<u>नयताम्</u>	<u>नयन्तु</u>
<u>नय</u> / <u>नयतात्</u>	<u>नयतम्</u>	<u>नयत</u>
<u>नयानि</u>	<u>नयाव</u>	<u>नयाम</u>

नी धातोः लिट् लकार परस्मैपदि रूपाणि ।

<u>निनाय</u>	<u>निन्यतुः</u>	<u>निन्युः</u>
<u>निनेथ</u> / <u>निनियथ</u>	<u>निन्यथुः</u>	<u>निन्य</u>
<u>निनय</u> / <u>निनाय</u>	<u>निन्यिव</u>	<u>निन्यिम</u>

नी धातोः लट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>नयते</u>	<u>नयेते</u>	<u>नयन्ते</u>
<u>नयसे</u>	<u>नयेथे</u>	<u>नयध्वे</u>

<u>नये</u>	<u>नयावहे</u>	<u>नयामहे</u>
------------	---------------	---------------

नी धातोः लङ् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>अनयत</u>	<u>अनयेताम्</u>	<u>अनयन्त</u>
<u>अनयथा:</u>	<u>अनयेथाम्</u>	<u>अनयध्वम्</u>
<u>अनये</u>	<u>अनयावहि</u>	<u>अनयामहि</u>

नी धातोः लृट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>नेष्यते</u>	<u>नेष्येते</u>	<u>नेष्यन्ते</u>
<u>नेष्यसे</u>	<u>नेष्येथे</u>	<u>नेष्यध्वे</u>
<u>नेष्ये</u>	<u>नेष्यावहे</u>	<u>नेष्यामहे</u>

नी धातोः लोट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>नयताम्</u>	<u>नयेताम्</u>	<u>नयन्ताम्</u>
<u>नयस्व</u>	<u>नयेथाम्</u>	<u>नयध्वम्</u>
<u>नयै</u>	<u>नयावहै</u>	<u>नयामहै</u>

नी धातोः लिट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>निन्ये</u>	<u>निन्याते</u>	<u>निन्यिरे</u>
<u>निन्यिषे</u>	<u>निन्याथे</u>	<u>निन्यिध्वे</u> / <u>निन्यिद्वे</u>
<u>निन्ये</u>	<u>निन्यिवहे</u>	<u>निन्यिमहे</u>

युद्ध

युध् धातोः लट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>युध्यते</u>	<u>युध्येते</u>	<u>युध्यन्ते</u>
<u>युध्यसे</u>	<u>युध्येथे</u>	<u>युध्यच्चे</u>
<u>युध्ये</u>	<u>युध्यावहे</u>	<u>युध्यामहे</u>

युध् धातोः लड् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>अयुध्यत</u>	<u>अयुध्येताम्</u>	<u>अयुध्यन्त</u>
<u>अयुध्यथा:</u>	<u>अयुध्येथाम्</u>	<u>अयुध्यध्वम्</u>

<u>अयुध्ये</u>	<u>अयुध्यावहि</u>	<u>अयुध्यामहि</u>
----------------	-------------------	-------------------

युध् धातोः लृट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>योत्स्यते</u>	<u>योत्स्येते</u>	<u>योत्स्यन्ते</u>
<u>योत्स्यसे</u>	<u>योत्स्येथे</u>	<u>योत्स्यध्वे</u>
<u>योत्स्ये</u>	<u>योत्स्यावहे</u>	<u>योत्स्यामहे</u>

युध् धातोः लोट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>युध्यताम्</u>	<u>युध्येताम्</u>	<u>युध्यन्ताम्</u>
<u>युध्यस्व</u>	<u>युध्येथाम्</u>	<u>युध्यध्वम्</u>
<u>युध्यै</u>	<u>युध्यावहै</u>	<u>युध्यामहै</u>

युध् धातोः लिट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>युयुधे</u>	<u>युयुधाते</u>	<u>युयुधिरे</u>
<u>युयुधिषे</u>	<u>युयुधाथे</u>	<u>युयुधिध्वे</u>
<u>युयुधे</u>	<u>युयुधिवहे</u>	<u>युयुधिमहे</u>

ईक्ष्

ईक्ष् धातोः लट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>ईक्षते</u>	<u>ईक्षेते</u>	<u>ईक्षन्ते</u>
<u>ईक्षसे</u>	<u>ईक्षेथे</u>	<u>ईक्षध्वे</u>
<u>ईक्षे</u>	<u>ईक्षावहे</u>	<u>ईक्षामहे</u>

ईक्ष् धातोः लड् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>ऐक्षत</u>	<u>ऐक्षेताम्</u>	<u>ऐक्षन्त</u>
<u>ऐक्षथाः</u>	<u>ऐक्षेथाम्</u>	<u>ऐक्षध्वम्</u>
<u>ऐक्षे</u>	<u>ऐक्षावहि</u>	<u>ऐक्षामहि</u>

ईक्ष् धातोः लृट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>ईक्षिष्यते</u>	<u>ईक्षिष्येते</u>	<u>ईक्षिष्यन्ते</u>
<u>ईक्षिष्यसे</u>	<u>ईक्षिष्येथे</u>	<u>ईक्षिष्यध्वे</u>

<u>ईक्षिष्ये</u>	<u>ईक्षिष्यावहे</u>	<u>ईक्षिष्यामहे</u>
------------------	---------------------	---------------------

ईक्षु धातोः लोट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>ईक्षताम्</u>	<u>ईक्षेताम्</u>	<u>ईक्षन्ताम्</u>
<u>ईक्षस्व</u>	<u>ईक्षेथाम्</u>	<u>ईक्षध्वम्</u>
<u>ईक्षै</u>	<u>ईक्षावहै</u>	<u>ईक्षामहै</u>

ईक्षु धातोः लिट् लकार आत्मनेपदि रूपाणि ।

<u>ईक्षामास</u> /	<u>ईक्षामासतुः</u> /	<u>ईक्षामासुः</u> /
<u>ईक्षाम्बभूव्</u> /	<u>ईक्षाम्बभूवतुः</u> /	<u>ईक्षाम्बभूवुः</u> /
<u>ईक्षाञ्चक्रे</u>	<u>ईक्षाञ्चक्राते</u>	<u>ईक्षाञ्चक्रिरे</u>
<u>ईक्षामासिथ</u> /	<u>ईक्षामासथुः</u> /	<u>ईक्षामास</u> /
<u>ईक्षाञ्चकृषे</u> /	<u>ईक्षाम्बभूवथुः</u> /	<u>ईक्षाम्बभूव्</u> /
<u>ईक्षाम्बभूविथ</u>	<u>ईक्षाञ्चक्राथे</u>	<u>ईक्षाञ्चकृद्वे</u>

<u>ईक्षामास</u> /	<u>ईक्षामासिव</u> /	<u>ईक्षामासिम</u> /
<u>ईक्षाम्बभूव</u> /	<u>ईक्षाम्बभूविव</u> /	<u>ईक्षाम्बभूविम</u> /
<u>ईक्षाञ्चक्रे</u>	<u>ईक्षाञ्चकुवहे</u>	<u>ईक्षाञ्चकुमहे</u>

शब्दाः

श्री

ईकारान्तः स्त्रीलिङ्गः श्री शब्दः ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	<u>श्रीः</u>	<u>श्रियौ</u>	<u>श्रियः</u>
द्वितीया	<u>श्रियम्</u>	<u>श्रियौ</u>	<u>श्रियः</u>
तृतीया	<u>श्रिया</u>	<u>श्रीभ्याम्</u>	<u>श्रीभिः</u>
चतुर्थी	<u>श्रियै/श्रिये</u>	<u>श्रीभ्याम्</u>	<u>श्रीभ्यः</u>
पञ्चमी	<u>श्रियाः/श्रियः</u>	<u>श्रीभ्याम्</u>	<u>श्रीभ्यः</u>
षष्ठी	<u>श्रियाः/श्रियः</u>	<u>श्रियोः</u>	<u>श्रीयाम्/श्रीणाम्</u>

सप्तमी	<u>श्रियि/श्रियाम्</u>	<u>श्रियोः</u>	<u>श्रीषु</u>
सं.प्र	हे श्रीः	हे श्रियौ	हे श्रियः

धेनु

उकारान्तः स्त्रीलिङ्गः धेनु शब्दः ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	<u>धेनुः</u>	<u>धेन्</u>	<u>धेनवः</u>
द्वितीया	<u>धेनुम्</u>	<u>धेन्</u>	<u>धेनः</u>
तृतीया	<u>धेन्वा</u>	<u>धेनुभ्याम्</u>	<u>धेनुभिः</u>
चतुर्थी	<u>धेनवे/धेन्वै</u>	<u>धेनुभ्याम्</u>	<u>धेनुभ्यः</u>
पञ्चमी	<u>धेनोः/धेन्वाः</u>	<u>धेनुभ्याम्</u>	<u>धेनुभ्यः</u>
षष्ठी	<u>धेनोः/धेन्वाः</u>	<u>धेन्वोः</u>	<u>धेनूनाम्</u>
सप्तमी	<u>धेन्वाम्/धेनौ</u>	<u>धेन्वोः</u>	<u>धेनुषु</u>
सं.प्र	हे धेनो	हे धेनू	हे धेनवः

पूर्व (नपुं)

अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः पूर्व शब्दः ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	पूर्वम्	पूर्वे	पूर्वाणि
द्वितीया	पूर्वम्	पूर्वे	पूर्वाणि
तृतीया	पूर्वेण	पूर्वाभ्याम्	पूर्वैः
चतुर्थी	पूर्वाय / पूर्वस्मै	पूर्वाभ्याम्	पूर्वभ्यः
पञ्चमी	पूर्वात् / पूर्वस्मात्	पूर्वाभ्याम्	पूर्वभ्यः
षष्ठी	पूर्वस्य	पूर्वयोः	पूर्वाषाम्
सप्तमी	पूर्वस्मिन् / पूर्वे	पूर्वयोः	पूर्वेषु
सं.प्र	हे पूर्व	हे पूर्वे	हे पूर्वाणि

मधु

उकारन्तः नपुंसकलिङ्गः मधु शब्दः ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	मधु	मधुनी	मधूनि
द्वितीया	मधु	मधुनी	मधूनि
तृतीया	मधुना	मधुभ्याम्	मधुभिः
चतुर्थी	मधुने	मधुभ्याम्	मधुभ्यः
पञ्चमी	मधुनः	मधुभ्याम्	मधुभ्यः
षष्ठी	मधुनः	मधुनोः	मधुनाम्
सप्तमी	मधुनि	मधुनोः	मधुषु
सं.प्र	हे मधु/मधो	हे मधुनी	हे मधूनि

विद्वस्

सकारान्तः पुलिङ्गः विद्वस् शब्दः ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	विद्वान्	विद्वांसौ	विद्वांसः

द्वितीया	<u>विद्वांसम्</u>	<u>विद्वांसौ</u>	<u>विदुषः</u>
तृतीया	<u>विदुषा</u>	<u>विद्वन्न्याम्</u>	<u>विद्वन्निः</u>
चतुर्थी	<u>विदुषे</u>	<u>विद्वन्न्याम्</u>	<u>विद्वन्न्यः</u>
पञ्चमी	<u>विदुषः</u>	<u>विद्वन्न्याम्</u>	<u>विद्वन्न्यः</u>
षष्ठी	<u>विदुषः</u>	<u>विदुषोः</u>	<u>विदुषाम्</u>
सप्तमी	<u>विदुषि</u>	<u>विदुषोः</u>	<u>विदृत्सु</u>
सं.प्र	हे विद्वन्	हे विद्वांसौ	हे विद्वांसः